

A ס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה דף צ of מסכת יבמות
The topics we will learn about include.

A continuation of the discussion whether
יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה

זר שאכל תרומה
If a זר eats Terumah, he must compensate the Kohen
with identical fruits, which become Terumah.

מבטל גט בב"ד The Machlokes of

A

יש כח ביד חכמים
לעקור דבר מן התורה

זר שאכל תרומה

The Machlokes of
מבטל גט בב"ד

B The Halacha of אפקינהו רבנן לקידושין, the Chachomim can
nullify a Kiddushin retroactively

B

אפקינהו רבנן לקידושין

1 So let's review

The Gemara continues the discussion from the previous Daf whether

יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה

Whether the Chachamim possess the authority to enact a דאורייתא that will override a גזירה

רב חסדא continues to seek proof that ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה

1

יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה

רב חסדא

continues to seek proof that

בית דין אמנין לעקור דבר מן התורה

2 ת"ש אכל תרומה טמאה

משלם כל דהו

A Yisroel that ate Terumah fruits that were Tamei, compensates the Kohen with any item of equivalent value.

אכל תרומה טהורה

משלם חולין טהורים

However, a Yisroel that ate Terumah fruits that were Tahor, compensates the Kohen ONLY with suitable fruits that are Tahor, which then become Trumah.

שילם חולין טמאים

If he compensated with חולין טמאים;

סומכוס אומר משום ר' מאיר

בשוגג תשלומיו תשלומין

If it was done unintentionally, the payment is valid.

במזיד אין תשלומיו תשלומין

However if it was done intentionally, the payment is NOT valid.

וחכמים אומרים

אחד זה ואחד זה תשלומיו תשלומין

וחוזר ומשלם חולין טהורין

In all instances the payment is valid – however, he must also pay again with חולין טהורין

The Gemara asks according to Rebbe Meir

והא הכא דמדאורייתא תשלומי מעליא הוי

In the instance of במזיד, the payment IS valid in that it belongs to the Kohen,

דאי מקדש בהו כהן אשה

תפסו לה קידושין

And if the Kohen gave it to a woman for Kiddushin, it would be effective, and she would be a איש

ואמור רבנן אין תשלומיו תשלומין

However, מדרבנן, the payment is NOT valid, and does not belong to the Kohen,

וקשרינן אשת איש לעלמא

Therefore, the Kidushin is NOT effective, and she is NOT a איש

This shows that התורה דבר מן התורה לעקור דבר מן התורה?

2

ת"ש

אכל תרומה טהורה
משלם חולין טהורים

Must compensate the Kohen with suitable fruits that are Tahor, which then become Trumah

אכל תרומה טמאה
משלם כל דהו

Can compensate the Kohen with any item of equivalent value

שילם חולין טמאים

וחכמים אומרים

אחד זה ואחד זה
תשלומין
תשלומין
וחוזר ומשלם
חולין טהורין

סומכוס אומר משום ר' מאיר

בשוגג תשלומיו
תשלומין
במזיד אין תשלומין
תשלומין

?

והא הכא דמדאורייתא תשלומי מעליא הוי

דאי מקדש בהו כהן אשה - תפסו לה קידושין

ואמור רבנן אין תשלומיו תשלומין וקשרינן אשת איש לעלמא

This shows that

יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה

3 The Gemara answers that רבי מאיר also agrees that תשלומיו תשלומין מדאורייתא, therefore there is no עקירה; and when Rebbe Meir says אין תשלומין תשלומין, he means it's not valid in that דבעי למיהדר שלומי חולין טהורין That because of a קנס he must pay again with חולין טהורין

ואיכא בינייהו קנסו שוגג אטו מזיד
And the Machlokes is regarding בשוגג;
קנסו רבי מאיר holds
לא קנסו שוגג אטו מזיד
The Chachomim only initiated the קנס for a מזיד, but a שוגג does NOT have to pay again with חולין טהורין

However, the Chachomim hold קנסו שוגג אטו מזיד
The Chachomim initiated the קנס for a שוגג as well, and he must pay again with חולין טהורים.
=====

3

ר' מאיר
במזיד
אין תשלומין
תשלומין
מכאורייתא

דבין
אניכדי לאוין
חולין טהורין
because of a קנס
he must pay again

ואיכא בינייהו קנסו שוגג אטו מזיד

חכמים קנסו שוגג אטו מזיד must also pay again with טהורין	ר' מאיר לא קנסו שוגג אטו מזיד does not have to pay again with טהורין
---	---

4 The Gemara continues with another Braisa דם שנטמא וזרקו דם of a Korban that became טמא, is אסור בזריקה, may not be sprinkled on the מזבח. If he did; בשוגג הורצה If the Kohen was בשוגג, the זריקה IS effective, and the Korban is acceptable. במזיד לא הורצה If the Kohen was בזרק במזיד, the זריקה is NOT effective, and the Korban is unacceptable.

The Gemara asks והא הכא דמדאורייתא ארצויי מרצה In the instance of במזיד, the זריקה IS effective; ואמרי רבנן לא הורצה However, the זריקה is NOT effective, and the Korban must be repeated; וקא הדר מעייל חולין לעזרה Although הדר מעייל חולין לעזרה it is מדאורייתא? This shows that לעקור דבר מן התורה

4

בזריקה
דם שנטמא וזרקו

בשוגג
הורצה

במזיד
לא הורצה

?

והא הכא דמדאורייתא ארצויי מרצה
ואמרי רבנן לא הורצה
and the Korban must be repeated
וקא הדר מעייל חולין לעזרה
This shows that
יש כח ביד חכמים
לעקור דבר מן התורה

5 The Gemara answers; actually the Korban is not repeated, therefore there is no עקירה. And that which the Braisa ruled לא הורצה only means that the זריקה is ineffective להתייר בשר באכילה
To permit the meat of the Korban to be eaten; אבל בעלים נתכפרו
But the בעלים have achieved כפרה.

The Gemara asks there is still a עקירה, because the Pasuk states; ואכלו אתם אשר כפר בהם מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים
This teaches that the בעלים achieve כפרה through the אכילה of the Kohanim.
סוף סוף קמתעקרא אכילת בשר
There is a חיוב אכילה מדאורייתא, and the רבנן do not allow it?
This shows that יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה?

5 The Korban is not repeated, and there is no עקירה

במזיד (לא הורצה)

That the זריקה is ineffective אכילת בשר באכילה

אבל בעלים נתכפרו

?

But there is still a עקירה

ואכלו אתם אשר כפר בהם

מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים

סוף סוף קמתעקרא אכילת בשר

This shows that יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה

6 The Gemara answers שב ואל תעשה שאני שב ואל תעשה occurs only with a מעשה, performing an action contrary to the Torah. However there is no עקירה with שב ואל תעשה, when abstaining from performing an action. Therefore, in an instance in which מדאורייתא there is a לא תעשה, a prohibition to do a certain action, אין כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה
The Chachomim are NOT authorized to initiate a גזירה for תעשה, to perform the action contrary to the Torah.
However in an instance where מדאורייתא there is a עשה, an obligation to perform an action, יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה
The Chachomim ARE authorized to initiate a גזירה for שב ואל תעשה, to abstain from performing that action of the Mitzvah.
Therefore, the Chachomim said אסור באכילה, which is a שב ואל תעשה, to abstain from eating the בשר
However, in the original case of רב חסדא, in the previous Daf, where the Chachamim voided the קדושת תרומה and the זר will eat it, that would be an עקירה בקום ועשה, an active uprooting of a מדאורייתא.
The Chachamin cannot do that.

Upon which Rav Chisda said; I had intended to ask you from a long list of cases, such as, ערל, הזאה, ואזמל, סדין בציצית, כבשי עצרת, שופר, לולב
In which the Chachamim initiated a גזירה to refrain from performing the Mitzvah; השתא דשנית לן שב ואל תעשה לא מיעקר הוא כולהו נמי שב ואל תעשה נינהו
Your answer answers it all, because all these cases are שב ואל תעשה
=====

6 שב ואל תעשה שאני

עשה	לא תעשה
<i>יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה</i>	<i>אין כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה</i>

אסור באכילה

לב ולא תאכל

However, in the case of רב חסדא, where the Chachamim voided קדושת תרומה and the זר will eat it, that would be an עקירה בקום ועשה. The Chachamin cannot do that.

To which רב חסדא said; I had intended to ask you from a long list of cases, such as,

ערל, הזאה, ואזמל, סדין בציצית, כבשי עצרת, שופר, לולב

השתא דשנית לן שב ואל תעשה לא מיעקר הוא כולהו נמי שב ואל תעשה נינהו

7 The Gemara continues with a Braisa which quotes a Pasuk
 נביא מקרבך מאחזיק כמוני
 יקים לך ה' אלקיך
 אליו תשמעון
 One is required to heed the words of a Navi
 אפילו אומר לך עבור על אחת מכל מצות שבתורה
 He is authorized even to transgress one of the Mitzvos momentarily
 כגון אליהו בהר הכרמל הכל לפי שעה
 As in the instance of אליהו בהר הכרמל, who authorized bringing Korbanos
 בחוץ שמוע לו
 His orders must be heeded in this instance as well.
 Although the Korbanos of אליהו בהר הכרמל involved performing a מעשה contrary to the Torah, which is in fact a עקירה בקום ועשה?
 We cannot learn from אליו תשמעון, because מיגדר מילתא שאני
 That was a unique temporary need to stem the tide of people being lax in Avodah Zarah. So too, only when there is this specific need of מילתא, do we say יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה
 But in a general גזירה we say אין כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה

7

בריייתא

נְבִיא מִקְרֵבֶךָ מֵאֲחִיֶּיךָ כְּמוֹנִי
 יְקִים לְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ
 אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן

אפילו אומר לך
 עבור על אחת מכל מצות שבתורה

כגון
 אליהו בהר הכרמל
 הכל לפי שעה

מיגדר מילתא שאני
That was a unique temporary need to stem the tide of people being lax in Avodah Zarah

8 As the Braisa states
 ב"ד מכין ועונשין שלא מן התורה
 The Chachomim may authorize punishments which are not מדאורייתא
 ולא לעבור על דברי תורה
 אלא לעשות סייג לתורה
 Since their intentions are not to violate the Torah, but rather לעשות סייג לתורה, to fortify the Torah.

8

בריייתא

ב"ד מכין ועונשין שלא מן התורה
 ואלא לעבור על דברי תורה
 אלא לעשות סייג לתורה

9 The Gemara continues with a Braisa in גיטין
 If a husband sent a גט with a שליח to his wife, מדאורייתא he can be מבטל, retract the Get. The Chachamim initiated that he can only be מבטל through the שליח, but he cannot be מבטל the גט at a Bais Din unbeknownst to the שליח, because he will give the Gett, and she will get married based on this voided Gett.

בטלו מבטל דברי רבי
 If he was מבטל at a Bais Din, רבי says that the ביטול is effective, and therefore the Gett is NOT effective.
 רשב"ג אומר אינו יכול לא לבטלו
 רשב"ג says that the ביטול is NOT effective, because
 א"כ מה כח ב"ד יפה
 For he violated the גזירה of the Chachomim - Therefore the Get is effective

The Gemara asks
 והא הכא דמדאורייתא בטל גט
 In this instance the ביטול IS effective מדאורייתא, therefore the Get is not effective, and she is still a איש, and is prohibited to remarry.
 ומשום מה כח בית דין יפה
 שרינן אשת איש לעלמא
 However because of א"כ מה כח ב"ד יפה, the ביטול is NOT effective, and the Get IS effective, and she is no longer a איש and permitted to remarry.
 This shows that חכמים לעקור דבר מן התורה even בקום ועשה

9 *ברייתא מסכת גיטין*

If a husband sent a גט with a שליח to his wife, מדאורייתא he can be מבטל the Get

The Chachamim initiated that he can only be מבטל the Get through the שליח

רשב"ג
 אינו יכול לבטלו
 The גט does not become בטול because

רבי
 בטלו מבטלו
 If he was מבטל it at a Bais Din the גט does become בטול

א"כ מה כח בית דין יפה
 - he violated the גזירה of the Chachomim!

והא הכא דמדאורייתא בטל גט ומשום מה כח בית דין יפה שרינן אשת איש לעלמא

This shows that יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה

10 The Gemara answers
 מאן דמקדש אדעתא דרבנן מקדש
 During Kiddushin one must specify משה וישראל, which implies that the Kiddushin is only effective through the consent of Bais Din.
 ואפקעינהו רבנן לקידושין
 Therefore when he is מבטל בב"ד, the Chachamim nullify the Kidushin retroactively, and she was never a איש, therefore this is not a עקירה.

10

מאן דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין

Therefore when he is מבטל בב"ד, the Chachamim nullify the Kidushin retroactively, and she was never a איש, therefore this is not a עקירה.